

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések
és nyilvántartási közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Megjelenik:
minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
Feymann Gyula
ügyvéd.

Hirdetések
Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Szerkesztőség
és
kiadó hivatal
Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager C. czégnél.
->=<

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

A királyi kézirat.

A hivatalos lap szeptember 23-iki száma
a következő két királyi kéziratot tette közzé:

I.

Kedves Gróf Khuen-Héderváry!

Atyai szívemet mély gyász tölti el láttára azon
sajnálatos állapotoknak, melyek kedvelt Magyar-
országomban a politikai életet hónapok óta meddő-
ségre kárhoztatták és már-már az állami gépezet
működését is megakasztják.

Midőn 1867-ben egyfelől magyar Koronám
országai s másfelől a birodalmi tanácsban képviselt
királyságok és országok között a practica sanc-
tióból folyó közös és együttes védelem eszközei
felsoroltattak, az 1867. XII. t.-cz. 11. §-a meg-
állapította, hogy a közös hadsereg egységes vezér-
letére, vezényeltére és belsejére vonatkozó
ügyek Általám intézendők el.

S amiatt mindenkor szigorúan örököttem a
felett, hogy az ezen törvény alapján elvállalt köte-
lezettségek minden oldalról becsületesen és lelki-
ismeretesen teljesítenek, ezenképen *el vagyok*
határozva az Enyem megillető jogokat is csorbítatlanul
fenntartani és utódaimra érintetlenül átszármasztani.

Midőn a magyar országgyűlés ezt a jogomat
elismerte, nemcsak a monarchia nagyhatalmi állásá-
ról, hanem saját hazája és nemzete erejéről és
biztonságáról is akart gondoskodni.

Éppen ezért *nem tudnék hozzájárulni oly intéz-*
kedésekhez, amelyek végső következményeikben a
monarchia két államának a gyengítésére vezetnének
és dicső emlékü őseimről átvett örökségemet a ha-
nyatlás veszélyének tevének ki. És ugyancsak azért
nem járulhatnék azon követelések teljesítéséhez,
melyek kipróbált intézmények olyatén átalakítását
czélozzák, mely kedvelt Magyarországom érdekeinek
nemcsak meg nem felel, de végső következményei-
ben szent Koronám országainak integritását is
veszélyeztetnének.

Másfelől nem zárkozom el a közös hadsereg
körében királyi hatalmamból folyó *azon intézkedések*
megvalósításától, melyekre vonatkozólag az utóbbi
időben kormányaim az országgyűlés színe előtt már
is nyilatkozatokat tettek, és amelyek az önmek álta-
lam megjelölt pontokkal együtt azt a keretet alkotják,
amelyen belül én ilyen intézkedéseket megenged-
hőknék tartok.

Magyar nemzetem a kiegyezés óta óriásit
haladt. Elégtétellel tapasztaltam azt az öröndetes
fajlódást, mint újabb bizonyítékot ama mű bölcses-
sége mellett, melyet a korona és nemzet kölcsönös

bizalma hozott létre. Így kell annak lennie és így
kell annak maradnia ezentúl is.

Alkotmányos életünket az isteni gondviselés
kegyelme mindaddig megmentette minden komoly
megrázkódtatástól. Csak a nemzet józansága és
higgadsága, minden számbajövő nagy érdek meg-
fontolt mérlegelése óvhat meg bennünket a jövőben
is megpróbáltatástól.

Fejedelmi kötelességem ezért *figyelmeztetni a*
nemzetet, hogy Én most is rajzszokdom a kiegyezéshez.
Meggyőződésem, hogy az a szellem, amely e művet
megalkotta, ma is él régi erejével a nemzet lelki-
letében.

Bizom az Ön belátásában, hogy a szívemhez
oly közel áll Magyarországomat, annak törvényes
képviseletét, atyai szándékomról felvilágosítja és a
mai, az országra és a monarchiára veszedelmes
helyzetből a szerencsés kibontakozást megtalálja.

Ebben a föltevésben arra határoztam el Maga-
mat, hogy Önt az új kormány megalakításával meg-
bizzam, miről Önt a mellékelt kéziratommal értesítem.
Kelt Bécsben, 1903. évi szept. hó 22-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

II.

Kedves Gróf Khuen-Héderváry!

Önt magyar miniszterelnökké ezennel újlag
kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában
megegyeztem és a miniszterium megalakítása iránti
javaslatait elvárom.

Kelt Bécsben, 1903. évi szeptember hó 22-én.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

* * *

Királyi szózatban szólott a felség az
ujjonan kinevezett miniszterelnökhöz címzett
irattal a magyar nemzethez. Hangra, tartal-
omra és formára nézve hasonló királyi kézirat
még nem látott napvilágot a kiegyezés óta.

Aggodalmainak és egyúttal reményeinek
is ad kifejezést a király a nemzeti küzdelem
közepette.

A miniszterelnök a felség felhatalmazása
folytán kijelentette, hogy: „Ő felségz fájdal-
ommal és mély sajnálattal vett arról tudomást,
hogy tőle kiadott hadiparancs oly felfo-
gásokkal találkozott, amelyek oda konkludál-

tak, mintha a felséges úrnak, mint a hadsereg
törvényszerinti legfőbb hadurának ezen meg-
nyilatkozása a magyar alkotmánynak, vagy
a magyar nemzetnek, Magyarország törvé-
nyes jogainak, a magyar államiságnak sérel-
mét involválná. Ez ki van zárva, ez nem
történhetett meg, ez ő felségének intencziójá-
tól távol állott, és a hadiparancsnak bármely
oldalról ilyen magyarázatot adni helyesen és
jogosan nem szabad és nem lehet.“

Sajnálattal kell konstátálnunk, hogy a
királyi manifesztum az 1867. évi XII. törvény-
czikkről szólva közös hadseregről szól, holott
ezen törvény csak összes hadseregről és
ennek kiegészítő részéről, a magyar had-
seregről beszél.

A királyi szózat és a nemzeti, törvénybe
iktatott követelések között a hézag óriási.

Ezen sötét úrnak áthidalása kell hogy
képezze a törvényhozás két egyenjogu ténye-
zőjének főfeladatát.

Csakis a törvény biztosította magyar
nemzeti igények méltányos kielégítése esetén
valósul meg Széchenyinek már 1845-ben tett
azon nyilatkozata, hogy: „nemzetiségünk és
alkotmányunk megszünt valahára ostrom
tárgya lenni felülről, most már a sok mulasz-
tás pótlására, főleg hazánk anyagi erejének
kifejtésére kell gondolni.“

Országos Magyar Szövetség.

Szomorú dolog az, ha egy országban az állam-
alkotó elem kénytelen arra, hogy a maga istenadta
természetes jogainak védelmére szövetségeket alapít-
son. Azaz hogy nem is istenadta jogokról van szó.
Mi kiverkedtük, ezer esztendőn át folyton megm-
újuló harcban megszereztük a jogainkat azon a földön,
a mi elvitathatatlán a miénk, abban az államban, a
mit mi építettünk meg. S megépítettük újra meg újra,
ha külső ellenség vagy belső túlekedésünk lerombolta
a Szent István király koronájának hatalmi égíze-
sége alatt megépült templomot, a magyar államiságot.
Erőnk ennek a nemzeti kincsnek a védelmében me-
rültek ki. Arra már nem jutott belőlük, hogy a körül,
nyugodalmasabb viszonyok, biztosabb határok között
élő nemzetek mintájára — kifejlődjünk gazdaságilag
is. A magyar föld sokszor parlagon maradt azért,

TÁRCA

Lilike.

A kis X. városka legboldogabb emberei jelenleg
talán Hajdu Paliék, mert legfőbb vágyódásuk, leg-
forróbb óhajuk végre beteljesedett; az a csunya góly-
madár, mely tíz éve kerülte házuk tájékát végre
leszállt a háztetőre és egy aranyos kis günyögő ba-
bácskát hozott nekik.

A mikor a kis jószágot először tették a boldog
apa karjaiba, nagy örömben nem tudott szólni, csak
köny csillogott szemében és szorította magához erő-
sen, még erősebben, míg csak hangos sirással nem
tiltakozott ellene a kis baba. Ijedten kapta el kezéből
a mama.

— Szegény kicsike, hogy megjíted! És hozzá
az a csunya papa egészen öszegyűrte a ruhácskáján
a csipkefodrokat, és szallagesokrokat.

— Finnyás ám az ilyen kis jószág, csinján kell
vele bánni, mondja a nagymama, — a kit a nagy
családi öröm már hetekig tart házuknál. Hajdu Pali
csak rá hagyta, mostani nagy örömben mindenben
igazat adott volna az aszonyoknak, még az anyó-
sának is.

De mivel minden boldogságot meg kell szenvedni
e világon, Hajdu Pali is csakhamar rájött nagy örö-
mének árnyoldalaira. Először is le kellett mondani az
étkezés pontosságáról, mely egyik gyenge oldala volt,
a kis Lili kisasszony anyyira elfoglalta az összes
személyeket, hogy nagyon gyakran elkéstek az
ebéddel; örökös mosás, vasalás volt a házban, a mit
ő ki nem állhat, a felesége pedig egy órára sem
akarja egyedül hagyni kicsikéjét, s így Hajdu Paliék
soha sem mehetnek el együtt hazulról.

No ez még mind hagyján, ha csak a kis Liliké-
nek nem volna oly furcsa természete, hogy nappal
aludni szeret, éjjel pedig mulatni, úgy hogy a papa
úgy érzi magát, mintha egész éjjel lumpolt volna.
De mióta megtörtént vele az a hallatlan eset, hogy
multkor a casinóban elaludt, még aznap kihurczok-
dott a hálószobából. Csak nőjőn nagyobbra az a házi
kis zarnok, majd kiabándítja kellő szigorral különös
kedveléséből, gondolja magában nagy határozottsággal
a papa. De csak rá kell néznie az ő édes szőke fűrtös
babájára, mindjárt elfelejti elhatározását. A mama
szíve, pláne megpuhult mint a lágy kenyér, oly na-
gyon szereti Lilikéjét, hogy csupa félelemből ne hogy
elveszítse, három éves koráig csak tejen és piskótán
neveli, minden éjjel meleg flanelekbe göngyölti, és
hűvösebb napokon a szobából ki sem eresztí. Lilike
e sok jószágot úgy hálálta meg, hogy a szalón összes
nipeit szerencsésen összetöröste.

Lilike bohó évei végét érte. Elérkezett az idő,
a mikor iskolába kellett adni, és azzal nem csekély
gondot, töprenkedést, fejtörést okozott. A gondos
mama élénk képzelőtehetségével maga elé rajzolta azt
a sok veszedelmet, melynek a jövőben leánykája ki
lehet téve. Mily könnyen megbokrosodhatik az utcán
egy ló, és Lilikéjét agyontaposhatja, vagy pedig télen
a csúszos járdán megbotlik, és eltörheti a lábát, az
iskolában valami légáramlat halálos betegséget teheti,
valami beteg tanulótársa veszedelmes bacillusait be-
lélegzi; és a mitől a legjobban félt, hogy a sok
gyermek között akadhat könnyen egy olyan is, a ki
az ő ártatlan lelkű Lilikéjét valami rosszra csábíthatja.

Bár Hajdu Paliak, mint IX. rangsorozatban
álló tisztviselőnek némi áldozatába került, mégis,
hogy feleségét megnyugtassa, elhatározta, hogy egyet-
len leánykáját otthon taníttatja.

Egy czíkeres, szeplős arcú angol miss, vezette
be Lilikét az írás és olvasás tudományába.

Év, év után mult, Lilike a tanulásban szépen
haladt, nemsokára felnött, okos, művelt leányt lett
belőle, csak hogy más fajta, mint a többi.

A mama vagy gouvernant szigorú örökös szeme
alatt nőtt fel, nem volt alkalmá lepillantani a csalé-
kony világba, nem tanult megismerni a nagyravágyást,
az irigységet, szíve, lelke eszményi tiszta maradt
minden ideális ábrándozástól költői vágyaktól; s így
nem csak ruházatban, de belsőleg is igazi naiv
gyermek maradt.

Az emberek pedig, a mikor meglátták, gúny-
mosolyal kérdezték: Hát az a kis liba hogy fog
boldogulni a mai élelmes, raffinált világban?

* * *

Távol a város zajától, a kíváncsi szemek elől,
jól eldugva sötét zöld tenyvesekkel sűrűn benőtt erdő
mélyében egy vad szőlővel befutott ház látható;
szarvas agancsokkal díszített homlokzata után itélve,
erdészlak lehet.

A ház egyszerű, de a hely főséges. Körülte-
vadregényes sziklacsoportozat látlató, háttérben pedig
hangos morajjal egy sebes folyású kristály tiszta
patak esörgedez.

Az erdő méla csöndjét két férfi hangja zavarja
meg, kik e percben az erdei-lak küszöbét lepték át.
— János! Ha talán a tegnap érkezett hölgyek
magányomat zavarnak, légy készen, hogy a nap bár-
mely órájában utazhassunk.

— Parancsára méltóságos úr.

— Már megint elfelejtetted, hogy itt egyszerű
Kármán úr vagyok.

Az öreg szolgál csak rázta ősz fűrtös fejét és
gondolta: Vajjon mit jelenthet úrnak e legújabb
szeszélye?

mert a szántóvetőnek ott kellett hagyni az eke szarvát a háború okáért s a magyar mesterember műhelye sokszor maradt üresen azért, mert ki kellett menni a határrafelvételre a földet, a műhelyt, a hazát valami ellenséggel szemben. A céhek szűz Máriás zászlói alatt nemcsak jámbor processziókra indult meg a magyar, hanem verekedni és folyton verekedni, míg körül bőles könyvekbe temetkezve épül a tudomány, háborítatlan csöndességben fejlődött az ipar és hatalommá lett a kereskedés. Folyton élet-halál-küzdelmet folytattunk nem tisztán a magunk javáért, hanem mindazoknak a nemzetiségeknek jóvoltáért is, amelyek mellettünk, velünk teljesen egyenlő osztozkodásban élvezik a magyar állam jótéteményeit s természetesen velünk egyenlő arányban osztozkodnak az állami lét fenntartásának terheiben. S az évezredek küzdelemben eljutottunk odáig, hogy állami létünk sok véráldozattal, gondban, bajban fáradhatatlansággal való fontartása jutalmul Magyarországon legelőbb nemzetközi érdekeiért társadalmi szövetezésekkel kell küzdeni a magyarnak.

Mindenki úr lett itt, csak mi maradtunk szegény emberek. Míg a határokat vigyázta a pillantásunk, idehaza, benn a nemzet testében megindul s terjed a bomlás. Nekünk verekedni kell legmakacsabb ellenségünkkel, Ausztriával s az alatt itthon az ellenség biztató pislogása által támogatva, mindig csak Ausztriában bizva s az osztrák császárra esküdve — aknamunka folyik ellenünk. Mintha áldás lenne rájuk nézve az, a mit remélnek, hogy egyszer csak összeroppan a talapzatba fűrt vakond csatornák fölött az ezerszentség épület. Mintha a megbocsátásban, felejtésben, a szolidaritásban és liberalizmusban akadna még párja e világon a magyarnak. Mintha elhajítani való lyukas köpönyeg lenne a Szent István palástja, a miben nemcsak maga húzódik meg a magyar, hanem mindazokkal egyetemben, akik ebben az államban élnek. — A magyarság, a logika, ami a két szerkettő: négyenél tisztábban világítja meg azt, hogy közeink az utaink, hogy csak az együttthaladásban találhatjuk meg a jövőndő boldogulás biztosítékait, hiábavaló. Az igaz, hogy nem is igen élünk s nem is igen élünk ma se azzal a fegyverrel a nemzetiségekkel szemben, hogy fölvilágosítsuk őket arról, hogy mellettünk boldogulhatnak, velünk szemben soha. Hanyagság az, hogy kiszolgáltattuk s ma már annyira a fejünkre nőtték, hogy nekünk, az ő javuk védelmezőinek — védekeznünk kell ellenük.

Feje tetejére állított helyzet az, amely soha be nem következett volna, ha nem Európának a legerkölcstelenebb állampolitikai alakulása, Ausztria lenne a szomszéd, a szövetséges számukra. Annak a zagyva tömegnek odaát csak úgy sikerül minket, az erős, egységes államot magához láncolva tartani, ha a maga satnyaságához békíti le a mi erőinket is. S erre jó eszköz a nemzetiségeinkben fölbresztetni a velünk szemben lappangó természetes féltékenységet, ebben tartani ellentét az akcióit s fenntartani a szerecsétlen, félrevezetett tömegekben állandóan azt a hitet, hogy a rebellis magyarok felett álló Ausztriának és az osztrák császárnak kedves a mi fészkiünk folytonos felbolygatása. És hogy majd egyszer elkövetkezik a hála... Hogy mi az Isten csodája lehet az, el se képzelhetjük. Mit várhatnak akárkitől velünk szemben? Velünk szemben, akik pár evized leforgása alatt elfelejtették az oláhnak Jankut, Vizaknát Nagy-Enyedet, a le-mészározt, emberileg el se képzelhető módon halálra kintott nagyanyáinkat, a tótnak Hurbánt, a szászok minden kétszínűségét, a szerbnek a csatlakozást Jelliaschhoz... Mindent Minket nem mulhat felül a felejtés tudományában az az osztrák, a ki még ma se tudja elfeledni nekünk mindazt a diplomatikus rafinériával kiesztelt hitványaságot, a mit ő elkövetett ellentünk s a mely miatt végre is lehetlenség volt kitérni már a számukra csúfosan sikerült fegyveres mérkőzés elől.

— Nézd e páfrány és folyondárral benőtt sziklatömeget, egy óra múlva itt várj reám. Most pedig hagyj magamra. Ezzel bosszusan vetette Kármán úr vállára pu-káját és eltűnt az erdő sűrűjében. Egy ideig az avar és száraz galy zörrenése még jeleztek lépteit, azután csendes lett minden.

A méltóságos úr vadászni akart, de ma oly rossz hangulatban van, hogy még ahoz sincs kedve, e helyett céltalanul bolyong az erdők rengetegében és gondolkodik.

— Menjen-e innen?

— Nem! De semmi esetre sem ismerkedik meg e hölgyekkel, hiszen ha társaságot akar, akkor szabadságidejét valami élénk fürdőhelyen tölti el.

Mint legény embernek, és hozzá mint államtitkárnak és a fővárosi „jeunesse d'oree“ egyik legagilisabb tagjának, bőven kijutott a társaság és női szalonokból; egy kis nyugalom, magány után vágyódott.

És most e nők meg akarják nyugalmát zavarni, pedig megunta őket már mindnyájukat. Ezeket a puczos, pikáns szép asszonyokat, a csunya, örökké zsurozó, pletykáló, a nagyravágyó, szerepetvivő asszonyokat, és még jobban unta a szecseszsiós alakú, modern nevelésű, parthietvadászó leányokat.

Mintha a világ összes asszonyai bosszút akartak volna állni a kiábrándult világfin, midőn Kármán úr morfondirozásából föltekintett mint egy vízió, mint egy álomkép, az előtte elterülő illatos réten egy bájos nőalak, valami erdei tündérke lepkéket kergetett. Könnyű égszínkék ruhája lazán omlik vállairól, és tányéralakú nagy buzavirágos kalapja alul lefőgő szöszke hajfűrtjeit valami szélfulvat ide oda lebbenti

— Meg van! Kiabálja önfelédten és örömben magából kikelve a leányka, de ugyan abban a pilanat-

Beszéljünk azonban akármit, a tény az, hogy védelemre szorulunk a magunk teremtette államban. A magunk erejének végsőig való kifejtésére. Különböző fölfal a sok testvér. Ezt, ha kissé megalázó is, el kell fogadnunk ténynek s ilyenformán örömmel kell üdvözölnünk minden olyan egyesülést, amely a védekezésben marokra fogja a magyar energiát. A mi munkára váltja bennünk a közönyt s egységes vezetéssel irányt szab annak az akciónak, a melylyel végre is utjába kell, hogy álljunk annak a törekvésnek, amely belülről akarja szétszórni a kívülről hiába ostromolt épületet.

Üdvözöljük az Országos Magyar Szövetséget, amely — úgy látszik nem hazafias frázisok özőnével, bankettel, meddő anketézésessel, hiú szereplési ambíciókkal lát a munkához, hanem dolgozni akar. És pedig azon a téren, a melyet elhanyagoltunk mindez ideig. Az anyagi jussaink védelmével. Közgazdasági téren, amely terrénünknek a fontosságát bölcsen kitesztálták a nálunk gyakorlatibb gondolkozású nemzetiségek. Szász, oláh, tót és szerb bankok magyar földre pályáznak. S a milyen jó gazdák vagyunk, sikerrel. Egymás után idegenedik el lábaink alól a magyar talaj és soha többé nem lesz a miénk. A nemzetiségi banknak az fizet mellett politikai funkciója van. A maga népei javára licitál s természetesen még inkább a maga javára, a magyar pénz kizárásával akkor, ha nem magyar, hanem szász, tót vagy oláh birtok kerül kötyavetyére.

S mai szétszórtságunkban tehetetlenül állunk evvel a tudatos akcióval szemben. A kinek első sorban volna kötelessége az, hogy vigyázzon a magyar földre, a földmivelésügyi miniszter, kalandos telepítése politikában evickél, a nagybirtok érdekeiért kész a tűzbe menni, de a közép- és kisbirtoknak magyar kézben tartására egy garasa sincs. Pedig hát a magyar állam is van talán akkora penzügyi hatalom, mint azok, akik megcsinálták a Tatra-bankot vagy az Albinát.

Hozzá vagyunk azonban már szokva ahhoz, hogy amit a közjogi útvesztőben tévelygő, állandóan a nagy politikával bajoskodó kormányok elmulasztanak a kötelességeik között, azt a társadalom pótolja a maga munkájával s a maga újabb és újabb anyagi megterhelésével. Tehát jöjjön a társadalom. De igazán jöjjön, mert szerte hullunk s igazán hontalanává válnak e hazában, ha olyan akadálytalanul folyik tovább a jogainkból, anyagi erőinkből való kifosztás, mint eddig. A tömörülés s a szövetségnek a nagy munkához arányos, segítő eszközökkel való ellátása igazán belkes, akadályokat nem ismerő, a küzdelemre termett vezetés mellett — nagy hasznunkra válhatik azzal a talán kissé tág munkaprogrammal is, amelyet a szövetség előkészítő bizottsága a következő pontokba foglalt össze.

a) A nemzetiségi mozgalmakra vonatkozó összes adatok összegyűjtése és csoportosítása aszerint, amint azok az igazgatási, társadalmi és gazdasági vonatkozásaiba tartoznak.

b) A nemzetiségi intézmények, nyilvántartása, szervezeteik, eszközeik és hatásuk tanulmányozása útján. A nemzetiségi mozgalmak vezetőinek megismerése, összeköttetéseknek és támogatásainak kikutatása és nyilvántartása.

c) A külföldi nemzetiségi küzdelmek irodalmi termékeinek megszerzése és tanulmányozása. Figyelemmel kísérése és megismertetése mindazon intézményeknek, amelyet a külföldi államok alkottak a miénkhez hasonló körülmények között a nemzetiségi törekvések ellen való védekezésre.

d) A nemzetiségi igazgatásokkal szemben létező vagy teendő állami és társadalmi intézmények és intézkedések figyelemmel kísérése és támogatása.

e) Alapos informálása a hazai és külföldi sajtónak a nemzetiségi törekvések minden irányú vonatkozásairól. Támogatása adatokkal és szükség szerint anyagi eszközökkel is ama védelmi harcainak, amelyet a hazai és külföldi sajtóban egyesek vagy organumok a magyar nemzeti érdekekért folytatnak, szemben a szakadatlanul megújuló nemzetiségi támadásokkal.

f) Figyelemmel kíséri a közigazgatás hatását a nemzetiségi vidékeken. (A nép politikai felfogása és magartatása; továbbá a nemzetiségek befolyása a közigazgatásra; a nemzetiségek tevékenysége a közéleti és megyei életben, szervezkedés a országos képviselő választásokra.

ban fülög pirulva szegénytelenül állt meg egy helyen, a midőn az előtte álló férfi alakot meglátta.

A nőgyűlölő pedig megbabonázva, megbűvölve kérdezte:

— Hogy került ide kis tündérde?

— Az erdei ház lakója vagyok, beteg voltam, a doctor bácsi a fenyesekbe küldött. Hajdu Lili a nevem.

— Nagyon szereti a lepkéket?

— A lepkéket és az aranyos szöke babát a legjobban szeretem a világon.

A férfi csak ámult, bámult. Létezik e még ilyen leány is a világon, ki e korban is megtartotta naiv gyermekességét?

A gyermekleány egészen elbűvölte, nem is gondolt többé az elutazásra; mindennap találkozott az erdőben. Lilike csodálattal, áhitattal halgatta a sokat tapasztalt gavallér szavait, ki mesélt neki a világról, a társaságról a szép asszonyokról, és sok mindenről, a mit Lilike eleinte meg sem értett, nem hallott, és nem látott soha.

És a mint a nyaralás végett ért, a gyermekleányból nő, s a mindent megunt gavallérból pedig fülög szerelmes ifju lett.

Lilike mint menyasszony hosszú ruhában, nagy-lányos kalappal érkezett haza.

A leányok otthon csodálkozva csapták össze kezeiket: Még egy mulatságon se volt, és eljegyezte egy államtitkár! Hallhatlan szerencse!!

Halmos Béláné.

g) Figyelemmel kísérése a népmozgalmaknak abból a szempontból, hogy hol foglal vagy vez-tit tért a magyarság? — Kikutatása azoknak a társadalmi, gazdasági és erkölcsi okoknak, amelyek tényezői vagy okai a magyarság e önyomulásának vagy térszétésének.

h) Tanulmányozása ama gazdasági viszonyoknak, amelyeknek jelentékeny szerep jutott az ország néprajzi arculatának kialakulásában.

i) Nyomon kíséri a nemzetiségi célokat szolgáló tőke szerepét. A bankokat, takarékpénztárakat, szövetkezeteket, a kisebb és nagyobb ipari vállalatokat s kutatni az eszközöket, amelyekkel a nemzetiségi tőke káros hatása ellensúlyozható.

j) Megfigyelni és vidékenként összeállítani, hogy a magyar kis- és középbirtok jelzőlogilag mennyire van megterhelve a nemzetiségi bankoknál és pénzintézeteknél? Lehetően megállapítani, hogy a magyarság szempontjából leginkább veszedelmezett vidékeken az utolsó negyedszázadban mennyi közép- és kisbirtok került nemzetiségi kézre?

k) Tanulmányozni, hogy minő oki vagy okozati összefüggés van a nép- és birtok-mozgalom között?

l) Megkeresni a gazdasági élet ama tényezőit, amelyeknek segítségével nemcsak a magyar nép és a magyar birtok védhető meg a nemzetiségi tőke támadásai ellen, hanem idegenajku honfitársaink nagy tömege is elvonható annak hatása alól. Kimutatni, hogy a magyar gazdasági életnek minő tényezői alkalmasak arra, hogy anyagi jólétük akként biztosítsák, hogy vele a magyar nemzethez való tartozásuk érte és hazafiaságuk is erősödjék.

m) Hogy e célok elérhetőek legyenek, a szövetség minden tőle telhető elkövet, hogy a magyar földművelés, kereskedelem, ipar érdekei társadalmi úton és eszközökkel is előmozdíttassanak. Igyekszik odahatni, hogy a magyar ipar termékeit a társadalom ne csak kellő pártolásban részesítse, de annak mindenben és minden alkalommal előnyt adjon.

n) Küzdeni minden olyan irrodalomban, művészetben és a társaséletben minden olyan idegen áramlat ellen, amelyről kimutatható, hogy ellentétes a magyar faj génuszával és hatása tényleg nem egyéb, mint a magyar erkölcs, jellem és a magyar népszellem megrontása és elkorcsosítása.

o) Igyekszik elősegíteni, hogy a köz- és társadalmi élet minden nyilvánlatában érvényre jussou a modern művelt magyar típusa.

Hogy mind e tanulmányok adatait értékesíthesse és törekvéseinek a nagyközönség körében propagandát csinálhasson, a szövetség egy, havonként legalább kétszer megjelenő folyóiratot ad ki. E folyóirat kötelessége beszámolni a nemzetiségi törekvések minden figyelmet érdemlő mozzanatáról, tájékoztatni a közvéleményt a teendőkről és teljes erővel szolgálni a szövetség érdekeit.

Nem esünk bele a szélsőségekben járó magyar gondolkodás egyik betegségébe se. Nem mondjuk, hogy az egyesülés hiábavaló és nem esünk extázisba abban a tekintetben sem, hogy mit várhatunk tőle. A szövetség óriás területet ölel föl s gyöngye lesz a nagy munkára, ha nem állunk a szolgáltatába valamennyien. Mindazok, akiknek agyában tisztán áll a kép, a mely a magyarság pozíciójában bekövetkezik ebben az országban, ha utjába nem állunk az erőinket sorvasztó aknamunkának s mindazok, akiknek pár, bár nehezen nélkülözhető forintjuk van a szövetség számára.

Általános érdeklődés és pénz nélkül a nagy munka el se kezdhető. Felsülés s szerte az ellenség között diadal szarmaznék belőle, halleluja afölött, hogy a magyar képtelen az erkőlfajtásra. A magyar gyöngye, a magyart kenyérré lehet kenni, mint a vajot s fölvalni.

Nagy kapitulációkban pedig épen elég részünk volt már.

Ha azonban a magyar társadalom ezúttal megembereli magát s talpra áll, sikeres lesz a munka. Az élet és halál kérdése van szóban. Ezzel szemben csak nem akarunk megmaradni a régi közönyben...

Meghívó.

A Gromon Dezső magyar nyelverterjesztő egyesület jövő vasárnap október hó 4-én, d. e. 11 órakor a városháza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tisztelt tagokat ezennel tisztelettel meghívja
az elnökség.

Napirend:

1. Határozathozatal a magyar színészet támogatására a költségvetésbe felvett 100 koronának egy szegény tanulónak segélyül adása tárgyában.
2. Magyar nyelvi pótanfolyam.
3. Esetleges indítványok.

Ha a tagok kellő számban nem jelenének meg okt. 4-én, akkor a rendk. közgyűlés ugyanazon időben okt. 11-én fog megtartani.

Előfizetési felhívás.

Október hó elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra.

A „Végvidék“ előfizetési ára:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 korona.
Negyed évre 3 korona.

Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése szeptember hó végén lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

H I R E K.

Személyi hír. Bajsai Z á k ó Milán főispán pénteken este érkezett vissza városunkba.

A drezdai kiállítás. Városunk törvényhatósága a drezdai kiállításra közgyűlési határozattal a polgármestert Mattanovich Adolfot és a főmérnököt Pavlovics Györgyöt küldte ki. Ezen határozatot

Winterfeld János törv. biz. tag megfeleltette a miniszterhez. A miniszter azonban a felelősséget visszautasította s így a kiküldésre vonatkozó közgyűlési határozat jogerőre emelkedett. Ennek folytán a kiküldöttök szerdán hajnalban el is utaztak Drezdába.

Kiállításunk. A kiállítás előkészítő bizottságának elnöksége a héten küldötte szét a testületekhez, községekhez a kiállításra leendő részvételre felkérő felhívást. Az első lépés tehát megtörtént. Most már az érdekeltek áll, hogy az ige tetet öltön s reméljük, hogy ezek a saját jól felfogott érdekeikben részükrel mindent meg fognak tenni, hogy a kiállítás létrejöhön és sikertüljön. A nagybizottság alakuló ülése, mint értesülünk valószínűleg október 18-án lesz. Akkorra a felkérő testületek, községek kiküldöttjeiket megválaszthatják s be is jelenthetik az előkészítő-bizottság elnökségénél. — Lapunk egyik legközelebbi számában részletesen fogunk a kiállítással foglalkozni.

Eljegyzés. Sigmund Nándor Károly nagybirtokos eljegyezte Schrodtt Sarolta úrhölgyet. Gratulálunk.

Szabadságon. Lóczy József rendőr alkapitány, a bejelentési hivatal főnöke, hetfőn kezdi meg hat heti szabadságát.

Halálozás. Városunk egy derék általánosan tisztelt polgára, bukoványi Zónya János hosszú betegség után tegnap 84 éves korában meghalt. Temetése ma delután 4 órákor megy végbe, a királyutcai gyászházból a gör. kel. egyház szertartása szerint. Nyugodjék békében.

Adomány. A Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület igazgatótanácsa a Rákóczi-szobor-alapra 20 koronát szavazott meg, mely összeg már el is küldetett a Rákóczi-szobor-bizottságnak Kassára.

Magyar nyelvi tanfolyam. Több oldalról nyilvánított óhajunk, hogy a Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület rendezzen mint évek előtt a felnőttek számára magyar nyelvi tanfolyamot, az egyesület ez évben eleget akar tenni. Az egyesület igazgatótanácsa szerdán tartott ülésében kimondta, hogy a mennyiben hallgatók kellő számban jelentkeznek, rendezni fog a tél folyamán ilyen tanfolyamot. Jelentkezéseket elfogad Dózsa Imre I. igazgató és Sztodola Pál egyl. titkár.

Iparostanoncok Budapesten. Tegnap a délutáni vonattal utazott fel Budapestre a tanoncok és segédkiállításának megtekintésére 16 iparostanonc Stenhura Vendel iparostanonc iskolai szakrajz-tanítónak vezetése alatt. A 10 tanonc a kereskedelmi minisztertől szabad utazási jegyet kapott. Budapesten pedig szintén a miniszter látja őket el a mai napon éleddel. Ma este utaznak vissza a tanoncok s holnap délelőtt érkeznek haza. Fáraasztó az út, de az ifjúság könnyen ki fogja a fáradtságot heverni, s a sok szép érdekes és tanulságos látványosság feledtetni fogja velők az út fáradalmát.

Az újraoltás elhalasztása. A folyó hó 24, 25 s 26-ára hatóságilag elrendelt volt újraoltást a hatóság a városi főorvos véleménye alapján, a terjedő vörheny-járványra való tekintettel, elhalasztotta.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Popa József tanítót a keviszlői, Tomics Miklós tanítót a dobriai, Durza Olga tanítónőt a crepajai és Kuzman Anna tanítónőt a románpetrei községi iskolához rendes tanítónővé, illetve tanítónővé kinevezte.

Továbbképzőtanfolyam. A Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület igazgatótanácsa a héten tartott ülésén elhatározta, hogy a télen ismét továbbképzőtanfolyamot rendez s az előadások élénkebbé s vonzóbbá tételére céljából egy vetítógépet szerez be. A részletek megállapítása tárgyában Martin Imre elnökle alatt Fritsch Ernőné, Reich Gáborné urnőkből, Faragó János kir. s. tanfelügyelő, Péterfi Lajos, Gaskó Gyula főgym. tanárok, Gecser Béla polg. isk. tanár, Molnár József el. isk. tanító, Dózsa Imre egyl. I. igazgató s Sztodola Pál egyl. titkár-ból álló bizottságot küldött ki.

Közlemény. A Pancsován állomásozó honvéd csapatok részére szükséges terménycikkek biztosítása iránt a m. kir. szegedi II. honvéd kerületi parancsnokság által folyó évi október hó 16-án Versecon a m. kir. verscei 7. honvéd gy. ezred kezelőbiztsági irodájában bizottsági tárgyalás fog tartatni. A kiadott hirdetmények szerint 1904. évi január hó 1-től 1904. évi december hó 31-ig terjedő időszakra a következő mennyiségű terménycikkek szükségeltetnek: naponta 180 adag 840 grammos kenyér és naponta 9 adag 4200 grammos zab. Ezen cikkek szállítására vonatkozó is egyes vállalkozók által benyújtandó ajánlatok mintája, továbbá a szállítási feltételek iránt tájékozásul az illető hirdetmények szolgálnak, melyek a helybeli zászlóalj kezelőbiztsági iradában megtekinthetők.

A vörheny járvány ijesztő módon terjed városunkban. Míg a tanév megnyitásával csak 9 vörheny beteg volt már, addig ma azok száma 30-ra szaporodott. A betegség imár öt hónapja tartja rettegésben a szülőket és rohamos terjedése alapos aggodalomra ad okot. Félős, ha ezen nyavalyba nem szűnik meg az esős ósz beálltáig, hogy a télen majd még nagyobb mérvet ölt. Ugy látszik az eddig alkalmazott rendszabályok, a köznéplé sajnósan tapasztalható közöny mellett nem elég hathatósak amiért és azok megszigorítása nagyon kívánatos. Külön járványorvos alkalmazása — privát praxis nélkül — nagyon kívánatos volna.

Megszökött rab. Egy hét évre elítélt rabot hoztak át a múlt héten Zimonyból, melyet, bár a kísérő levél a kir. ügyészségnek szolgált, a szolgálatban levő rendőrszakaszvezető vette át. Az őrszobába elhelyezett rabot teljesen magára hagyták, mire az szabadságvágyától ösztönözve egyszerűen megugrott. A náluuk

uralkodó rendet mindenképen jellemző esetről kifolyólag két rendőrt felüggesztettek és ellenük a büntető vizsgálatot megindították.

Cirkus. Domanska Karolina vezetése alatt álló cirkus tegnap óta tartja előadásait a halpiaccon. Az előadások este 8 órákor kezdődnek. Ma vasárnap két előadás lesz: délután 4 órákor és este 8 órákor. Belépti-díj: I. hely 1 kor.; II. hely 60 fillér és III. hely 30 fillér.

Új szivarok. A pénzügy miniszter a meglévő szivarfajtákat két új fajta szivarral gyarapítja meg okt. 1-én. Az új szivarok neve Rosita és Delicis. A Rositas közönséges trafik szivar lesz, melyet minden dohánytözsdeben 8 fillérről fognak vesztegetni. A társa Delicis már nobilissabb fajta. Ez különlegesség s csak a nagytözsdeben lesz kapható é. p. 5 darabonként csomagolva 60 fillérről. Drágának nem lesznek drágák az új szivarok, de hogy milyen lesz a füstje — az majd okt. 1-én válik meg.

Ellenőrzési szemle. A cs és kir. közös hadsereg és hadi tengerészet nem tényleges állománybeli legénység részére az ellenőrzési szemle Pancsován f. évi október hó 12-én és 13-án reggel 8 órákor kezdődik.

Népkönyvtár. A „Pancsovai Népkönyvtár“ (belvárosi régi áll. iskola) ma reggel 8 órákor nyílik meg. A könyvtárban bárki díjtalanul kap könyvet olvasni. Könyveket minden vasárnap d. e. 8—9 óráig ad ki a könyvtár kezelője Molnár József állami isk. igazgató tanító úr.

Zarándoklás Rákóczi sírjához. A fővárosban országjárta érzett óhaj megvalósítása végett dr. Thaly Kálmán tb. elnök, Desseffy Arisztid képviselőházi titkár, dr. Szadeczky Lajos egyetemi tanár, Vámbéry Armin, báró Nyáry Jenő főrendiházy háznyag és Wosinsky Mór apátplebanosból álló előkészítő bizottság zarándoklást tervez Rákóczi sírjához Konstantinápolyba. A nemzeti zarándoklat október 10-én indulna Konstantinápolyba. A kik ebben a Rákóczi dicő szellemének szentelendő nemzeti zarándoklatban részt óhajtanak venni, jelentkezzenek az előkészítő bizottság irodájában (Budapest, Kisshid u. 4.) a honnan részletes tervrajzot kaphatnak.

Szüreti figyelmeztetés. A földművelésügyi miniszter a következő rendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: A hazai bortermelés érdekében kiváló súlyt helyezek arra, hogy a mesterséges borok készítésének és forgalombahozatalának tilalmazásáról szóló törvénycikk rendelkezései mindenki által, kivétel nélkül szigorúan megtartassanak. E célból intézkedjék haladéktalanul az iránt, hogy az érdekeltek — saját érdekeikben — legkiterjedtebb módon leendő közzététel (hirdetmények, kiderolások stb.) útján mindenestre meg a folyó évi szüret megkezdés előtt, különösen arra figyelmeztessenek, hogy a bortörvény és ennek végrehajtása tárgyában kiadott rendelet értelmében a mustba, vagy a borba, ugyancsak a már kész, kiejert törkölyborba vizet keverni, bármily csekély mennyiségben is, minden körülmények között feltétlenül tilos, továbbá, hogy tilos a természetes bornak törkölyborral, vagy gyümölcsborral való összekeverés (összeházasítása) is. A víz használata csak a törkölybor készítésénél van megengedve, de ott is csak az idézett végrehajtási rendeletben körülírt megszorítással. Egyszermind arra is kell figyelmeztetni az érdekelteket, hogy aki a fent tiltott módon készített vagy kevert bort forgalomba hozza vagy eladja, 600 koronáig terjedhető büntetéssel büntethető, aki pedig a bort maga vizeli vagy más tiltott anyagokkal kezeli, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, az mint mesterséges bor készítője, 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel s ezenfelül még 2 hónapig terjedhető elzárással büntetjük s ezenfelül az illetőktől a tiltott módon készített vagy kezelt borok még el is koboztatnak.

A nagybecskereki országos baromfikiállítás. A Nagybecskereken október 9, 10, 11 és 12-én rendezendő országos baromfikiállítás iránt országjárta nagy érdeklődés mutatkozik, a mennyiben nemcsak Torontálból és a szomszédos vármegyékből, hanem az ország minden vidékéről jelentettek be kiállítandó baromfiakat. Eddig is már mintegy 1350 baromfit jelentettek be, valószínű, hogy ezeknek a száma a kiállításig 2000-re is fel fog szaporodni. De nemcsak a baromfitenyésztők között nagy az érdeklődés, hanem a gazdák körében is, a mit leginkább bizonyít az a körülmény, hogy a temesmegyei gazdasági-egyesület egy 200 gazdából álló küldöttséggel vesz részt a kiállításban, ugyancsak Torontál- és Temesmegyei hitelszövetkezete is képviseltetni fogja magát, sőt, mint illetékes és megbízható forrásból értesülünk, maga Darányi Ignác is meg fogja tekinteni a baromfikiállítást. Az országos baromfikiállítást október hó 9-én, délelőtt 9 órákor gróf Csekönics Endre, a kiállítás elnöke fogja ünnepélyesen megnyitni. Ugyanezen este a kaszinóban bankett lesz, a melyen a küldöttségek, a rendezőbizottság tagjai és más vendégek fognak részt venni. A kiállítást látogató közönség szórakoztatásáról szintén gondoskodott a rendező, a mennyiben a szeptember 29-iki gyalogezered zenekarát is meghívta, amely a kiállítás tartama alatt minden nap hangversenyezni fog a kaszinó kertben. A gazdasági egyesületek kiküldöttjei, ugyancsak a hitelszövetkezeti megbízottak Póroszka y Béla megyei főügyész vezetésével át fognak randolni Ecskára, a hol hitelszövetkezet magtárait fogják megtekinteni. A muzslyai gazdák szintén részt fognak venni a kiállításban, a mennyiben már most is számos szép példányu baromfit jelentettek be. A többek között Juhász Péter muzslyai telep kurjózunkképpen egy 26 esztendő tyukot fog kiállítani s a közönségnek alkalma lesz e ritka magas kort elért tyukot megtekinteni. A nagybecskereki fajbaromfi tenyésztők

közül dr. Magyar Károly, Marton Andor, Geiduschek József és Reitter Oszkár fognak nagyobb számú fajbaromfit kiállítani. Reitter egymaga mintegy 162 darab ritka példányu fajbaromfival fog részt venni a kiállításban. A baromfiakat vassodronyiból készített baromfiudvarokban és ketrecekben fogják közszemlére bocsátani, mely ketreceket a baromfitenyésztők országos szövetkezete volt szives a kiállítás rendelkezésére bocsátani. A rendező-bizottságnak gondja volt rá, hogy a kiállítás a községi jegyzők is minél nagyobb számmal részt vehessenek s ezért a kiállítást a vásár és a megyegyűléssel összeeső napon rendezte s így azoknak módjukban lesz a kiállítást alkalmilag megtekinteni s az ott szerzett tapasztalatokat felhasználni arra, hogy maguk is felkarolják a baromfitenyésztést, mely mindenkor jövedelmező keresetforrásul szolgál s a vele foglalkozóknak kényelmes megélhetést biztosít. A kiállítás rendezése körül főleg Marton Andor, Reitter Oszkár, Jakabhazy Béla, Vöröss Kelemen és Geiduschek József fáradoznak s buzgó munkálkodásukért méltó elismerést érdemelnek.

Hogy lehet nagy hasznot elérni a baromfitenyésztésből. Csakis úgy és akkor ha olvassuk s megismerjük azokat az eljárásokat, melyek a sikert biztosítják. E szempontból a gazdák, baromfikedvelők és tenyésztők figyelmébe ajánljuk a „Baromfitenyésztés“ című képes heti szaklapot, a melyek Hreblayné Gatinzky Adél szerkeszt. E szakfolyóirat felöli a gazdasági és sportbaromfi-, éneklő-, és diszmadár-, galamb- és házinyúl tenyésztés kérdéseket. A baromfitenyésztés minden ágáról közölt nagyszámú cikkeket mindig a legjelesebb tenyésztők írják. A lap hetenkint 16 oldal terjedelemmel és igen szép illusztrációval jelenik meg, s az ország minden részében el van terjedve. Előfizetési ára egész évre 8 korona, de aki még a folyó évben fizet elő, a jövő egész évre 8 koronát az a folyó évben még megjelenő összes számokat ingyen kapja. Aki pedig 3 új előfizetőt szerez, s azoknak egész évi előfizetési díját egyszerre beküldi, az a folyó és a jövő egész éven át ingyen kapja tiszteletpéldányképe lapot. Mutatvány-számokat szivesen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI. Nap-u. 19.

Ugyanitt megrendelhető a „Tyuktenyésztés“ című II-ik kiadást ért baromfitenyésztési szakmunka, amelyet Hreblay Emil állattenyésztési m. kir. felügyelő írt, s amely 206 oldalon, 90 képből ismerteti a tenyésztési tudnivalókat. Ára 3 korona. Ugye szaklap, mint e munka egyetlenegyre törekvő tenyésztő kezéből sem hiányozhat.

— **A kinek kilenczven leánya van.** St.-Louisban a napokban halt meg egy söresarnoknak a tulajdonosa, a ki arról volt messzeföldön is híres, hogy kerekaszában kilenczven leánya volt. Ugy történt a dolog, hogy a mikor emberünk nagyszabású söresarnokát megnyitotta, hogy habzó italát vonzóbbá tegye, csupa nópinczért alkalmazott. St.-Louis város tanácsa azonban, a mely ugy látszik, erkölcsös alapon áll, betiltotta a nőnemű pinczerek alkalmaztatását. A tulajdonos azonban kifogott a városi tanácson. Egyszerűen azt tette, hogy mind a kilenczven alkalmazottját törvényesen gyermekévé fogadta, a kik így mint családtagok, tovább is kiszolgálhattak. Az élelmes vendéglős ötlete nem tévesztette el a hatást s ettől a naptól kezdve az ő söresarnoka volt a leglátogatottabb egész St.-Louisban. Sok millió dollárra teszük vagyonát, a melyből most egyenlő részben osztzkodnak leányai.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása s emeltesre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Lapunk mai számához Konetzky Th. ismert specialista (Säckingen, Baden, Németor.) prospektusa van mellékelve, melyre olvasóink figyelmét e helyen is felhívjuk.

Nyilttér*)

A ki sokat ül s nincs alkalma, hogy kielégítő sétálással vagy valamely sport üzével az altest szerveinek tevékenységét kellőképen fenntartsa, annak a régbevált Rohitschi víz használata által engedhetetlen kárpótlást nyújt. A „Tempeleforrás“ borral, a „Styriaforrás“ forrás pedig tisztán élvezve étvágygerjesztő, emésztő és anyagcserét előidéző hatással bír.

Nagybani raktár Magyarországrészére:
Hoffmann Józsefnél, Budapest, Bathory-ut. 8. sz.

*) Ezen rovat alatt közölteként nem vállal felelősséget a szorok.

Hirdetések.

9821. sz.
1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. t-zék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Dabics Péter** borcsai lakos javára 240 kor. tőke, ennek 1903. évi február hó 5. napjától járó 6% kamata 39 kor. 20 fill. eddigi 19 kor. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a és 156. §-a értelmében **Mihajlov Szvetolik** adós, **kk. Mihajlov Darinka, Emilia és Szilárd** társulajdonosok borcsai lakosok ellen a Borcsai községben és a borcsai 390. sz. tkvben foglalt: 1) 3 hrsz. 1 dűlő 1152 □-öl I. o. szántóra egészben 166 kor. 2) 192 hrsz. 2 d. 1152 □-öl I. o. szántóra egészben 166 kor. 3) 272 hrsz. 3 d. 1352 h. I. o. szántóra egészben 282 kor. 4) 390 hrsz. 1 d. 11000 h. III. o. kaszállóra egészben 52 kor. 5) 393 hrsz. 2 d. 1800 h. II. o. kaszállóra egészben 144 k. 6) 335 hrsz. 238 □-öl kertre egészben 58 kor. 7) 43 hrsz. 400 □-öl szőlőre 81 kor. 8) 42 hrsz. 56 □-öl kertre 13 kor. 9) 27 hrsz. 1150 h. III. o. kaszállóra egészben 71 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Borcsa községben 1903. évi szeptember hó 29-án d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint Borcsa községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 16 kor. 60 fill. 16 kor. 60 fill. 28 kor. 20 fill. 5 kor. 20 fill. 14 kor. 40 fill. 5 kor. 80 fill. 8 kor. 10 fill. 1 kor. 30 fill. 7 kor. 10 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1903. évi június hó 30-án.

Medzihradzky,
kir. t. bíró.

1-1

4824. szám.
1903.

Pancsovai főszolgabírósgától.

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett borcsai községi körjegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 1400 korona évi fizetés szabadlakás konyha kerttel, 800 □-öl föld haszonelvezete, 3 öl tűzifa, 72 kor. faátalány s 160 kor. útiátalány elvezete van egybekötve.

Felhívtnak mindazok a kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy elmélete képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírósgához folyó évi október hó 15-ig küldje be.

A választás folyó évi október hó 20-án fog Borcsa község házában megejtetni.

Pancsován 1903 évi szeptember hó 22-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

2-1

5144. szám.
1903.

Pancsovai főszolgabírósgától.

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett borcsai községi segédjegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 400 korona évi fizetés 400 korona anyakönyvvezető-helyettesi tiszteletdíj és 4 öl tűzifa elvezete van egybekötve.

Felhívtnak mindazok a kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy elmélete képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírósgához folyó évi október hó 15-ig küldje be.

A választás folyó évi október hó 20-án fog Borcsa község házában megejtetni.

Pancsován 1903 évi szeptember hó 24-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

2-1

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

14107. szám.
1903. tkvi.

Végzés árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. t-zék mint tkvnyi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Prodanov Milán** torberesztőzi lakos javára 40 kor. 36 fill. tőke, ennek 1899. évi február hó 15-től járó 6% kamata 24 kor. 80 fill. eddigi 21 kor. 20 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a és 156. §-a értelmében **Petkov István** adós, **kk. Petkov Száva és György** társulajdonosok torberesztőzi lakosok ellen a Beresztőcz községben és a torberesztőcz 1081. sz. tkvben foglalt: 1) 160 hrsz. 341²/₃ □-öl kertre 55 kor. 2) hrsz. nélküli 66 □-öl kertre 11 kor. továbbá a beresztőcz 1082. sz. tkvben foglalt: 3) 218 sz. ház és 288 □-öl házhelyre 560 kor. becsárban meg pedig ha ezen ház és házhelyért az annak felére özv. Petkov Sara javára bekebelezett eltartani szolgalmi jog fenntartásával 700 kor. 84 fill. ígértetik meg pedig ha ezen ház és házhelyért az annak felére nem ígértetik meg ezen szolgalmi jogra való tekintet nélkül az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Torberesztőcz községben 1903. évi december hó 17. napján d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint Torberesztőcz községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 5 kor. 50 fill., 1 k. 10 fill. és 56 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni.

Pancsován, 1903. évi szeptember hó 16-án.

Tengler,
k. t. albiró.

1-1

5757. szám.
1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az alibunári kir. jbiróság mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán vagyonszövetség megszüntetés céljából **Járkov Lenka** férj **Duma Nikola** és **Duma Nikolaj** és **Duma Boszilka** dobricai lakosok javára 18 kor. 60 fill. jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §-a alapján és 146. §-a értelmében a **Millin Toda** idvori és **Vukojev Pál** dobricai lakosok ellen a számosi 802 sz. tkvben foglalt: 78 hrsz. 2 hold II. o. szántó 291 kor. 78 hrsz. 2 h. III. o. szántó 291 kor. 78 hrsz. 1 hold II. o. kaszálló 145 kor. becsárban az önkéntes árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Számos községében 1903. évi október hó 14-én d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint a Számos községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1.) Kikiáltási ár a becsár.
2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

3.) Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 29 kor. 10 fill. 29 k. 10 fill. 14 kor. 50 fill. készpénzben lefizetni.

Pancsován, 1903. évi július hó 19-én.

Popovics,
k. t. albiró.

1-1

580. szám.
vb. 1903

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. és §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Pancsovai kir. törvényszék 1903. évi 3517-3518 számú végzése következtében **Feymann Gyula** pancsovai ügyvéd által képviselt **Teleki József** javára **Balogh József** Nagy **Mihály** és **Balogh Mihály** ellen 120 kor. és 24 kor. s jár. erejéig 1903. évi auguszt. hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 680 kor. becsült buza, ló, sertés, szecskavágó rosta és ekeből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. jbiróság V. 468/1903. sz. végzése folytán 120 kor. és 24 kor. tőkekövetelés, ennek és pedig 24 kor. után 1903. január 1-től 6% és 120 kor. után 1903. évi április hó 20 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj — eddig összesen 93 kor. 25 fillérben bíróság márt megállapított és 3 kor. 40 fill. árverés kitűzési költségek erejéig **Hertelendyfalván** adósok lakásán leendő eszközésére 1903. évi október hó 1. napjának délutáni 3 órája határidővel kitűzetik azzal, hogy ezen napon alap és felülfoglaltatott követelése erejéig is — a mennyiben kielégítési jogot nyertek volna megtartatni fog és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Pancsován, 1903. évi szept. hó 15-én.

Argay,
kir. bírósági végrehajtó.

1-1

6526. szám.
tkvi 1903.

Póthirdetmény.

Az alibunári kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi miszerint a **Jovanovics A. Nikola** rpetrei lakos ohajtanak **Omorján Márián** alibunári lakos vhajtást szenvedett elleni 19 kor. 30 fill. s jár. iránti vhajtási ügyében 6079. sz. a kibocsátott árverési hirdetményben az alibunári 3506. lapsz. tkvben foglalt: 1.) 592. ö. i. számú ház és 400 □-öl házhely 236 kor. 2.) 1 dűlő 5 hrsz. 1200 □-öl III. o. szántó 84 kor. 3.) 2 dűlő 5 hrsz. 1200 □-öl II. o. szántó 84 kor. 4.) 5 dűlő 1200 □-öl II. o. szántó 84 kor. 5.) 5 dűlő 5 hrsz. 1200 □-öl I. o. szántó 120 kor. 6.) 5 dűlő 5 hrsz. 1⁴⁰⁰ hold II. o. kaszálló 120 kor. 7.) 2271 hrsz. 807 □-öl szőlő 240 kor. kikiáltási árban Alibunár községében 1903. évi október hó 5-ik napjának d. u. 2 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. 167. §. alapján az alibunári gör. kel. román egyház vhajtató érdekében is 48 kor. tőke követelése s járuléki kielégítése végett megtartatni fog a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál.

Alibunáron 1903. augusztus hó 20-án.

Bartha,
kir. albiró.

1-1

Egy régi jó háziszér

melynek egy családban sem szabad hiányoznia: a mindig jól bevált

Hess Ernő féle

Eucalyptus

garantált tisztaságú, 12 év óta egyenes Ausztráliából behozott természeti készítmény. Németországban és Ausztria-Magyarországban törvényesen védve. Olcsó ára, 1 kor. 50 fill. eredeti üvegenként, mely igen sokáig eltart, mindenkinek lehetővé teszi annak megszerzését az egészség elnyerésére és a betegség elkerülésére.

1500-nál több dicsérő- és elismerőlevél érkezik hozzá — kéretlenül — oly kigyógyultaktól, kik

szkagatásokban, hát-, mell- és nyakfájásban, zsába, légzési nehézségek, nátha, fejfájás, a belső nemek szervek megbetegedése, idült sebek, bőrbetegségek és egyéb bajokban szenvedtek.

Senki se mulassza el, megkírdetni magát azon nagyfontosságú könyvet, melyben az Eucalyptus-készítmények pontosságát való, sokoldalú eredményes alkalmazása miként történt. Ezen könyvet a szenvedők érdekében bárhol teljesen ingyen küldöm meg s abban az olvasó meggyőződése végett, gyogyultak származó, bizonyítványokat nagy számban tettem közzé. — **Klingenthal i. Sa.** (Szászország).

Hess Ernő

26-14

Eucalyptus-behozatala.

Kéretik a védjegyre szigorúan ügyelni.

Raktár Pancsován: **Radda Frigyes** és **Georgievits**

István urak gyógyszerüzaraiban.

Thierry A. gyógyszerész

BALSAMJA

a legjobb diätetikus háziszér.

emésztési zavarok, gyengeség, émelegesség, gyomorégés, felfúvódás stb. ellen, köhögéscsillapító, görcsoszintető, nyálműködés-tisztító hatású. 12 kis üveg vagy 6 dupladíjazó ára, dobozzal együtt, bértmentve 4 kor. **Thierry A.** gyógyszerüzara a **Védangyalhoz** **Pregrada**, **Rohitsch-Sauerbrunn** mellett. Csak az itt feltüntetett apácavédjeggyel való. Igen ajánlatos ezen szert utazásunknál minden eshetőség alkalmára magával vinni.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra nyújt kiliást ezen szer bármint sebnél, legyen az bármily régi s csaknem mindig elkerülhetők a fájdalmas és veszedelemes műtétek sőt amputációk is, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

* százlevelű rózsza (centifolia) kenőcsét *

az úgynevezett **csodakenőcsöt**

használjuk. Ezen kenőccsel egy 14 éves, gyögyíthatatlannak tartott csont zú teljesén kigyógyított, sőt újában egy 22 éves, nehéz, rákzsört baj is.

A valódi százlevelű rózsza (centifolia) kenőcs használható: gyermekgyógyászatnál jelentkező mellgyuladással, a tejfolyás elrekedésével melkemenyvedésnél, orvászánál, mindenféle régi bajoknál, felrepedezett lábak és lábszárazónál, sebeknél, sőtölésnél, dagadt lábknál sőt csontszárazónál is; ütött, szürt, lött, vágott- és zútot sebeknél; idegen testek, mint üveg- és faszilánkok, homok és sörét, tüske stb. kiszívás által való eltávolítására; mindenféle daganat, kinöves, karbunkulus, újránövés, sőt ráknál is; ujkkukacsz, körömdaganat, falyog, feltört láb, mindennemű égési sebek, elfagyott tagok, betegeskedő fekvésű ketek sebek, nyakdagatok, vérdagatok, fildagatok, és gyermekek ázói sebeknél stb. stb. 2 téglényű kevesebb nem küldetik szét. 2 téglény ára bértmentve 3 kor. 50 fill. az összeg előrebeküldése vagy levélbelyegeken való küldése mellett. **Itt Köszönöiratok nagy számban állanak rendelkezésre.** 26 Ova intam, a vevőkönöségét hatástalan hamisítványok vásárlásaitól és kérem, szigorúan ügyelni arra, hogy a fenti védjegyek és a „Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada“ üzégjeliratakn minden téglényen beégetve kell lennie. Ezenkívül minden téglénynek ezen védjeggyel ellátott használati utasításh kell esomagolva lennie. Egyedül valódi centifolia-kenőcsöm utánzóit és hamisítóit a védjegytörvény alapján szigorúan üldözöm, szintűgy a hamisítványok viszont-elárúitót is.

Egyedül elárúitóbely: 20-14

Schutzengel-Apotheke des A. Thierry
in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapestben, Török J. gyógyszerüzaraiban, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerüzaraiban és Bécsben C. Brady gyógyszerüzaraiban.

Nyom. Wittigschlager C.-nél Pancsován.